



## בית המשפט המחוזי בחיפה

ה"פ 35530-02-16 זילברשלג ואח' נ' המנוחה ואח'

בפני כבוד השופטת אספרנצה אלון

המבקש האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון  
באמצעות ב"כ עו"ד לוטן לנדסמן

נגד המשיבים  
1. דני זילברשלג

2. שפס (סשה) בוכמן  
3. עו"ד רפאל ינאי- מנהל עיזבון המנוחה  
באמצעות ב"כ עו"ד רפאל ינאי

4. בנק לאומי לישראל בע"מ

5. דניז מיכאלה כהנא

6. רות יעקובי ליטאי  
באמצעות ב"כ עוה"ד רביה טל סלומון

7. ברק בר-און  
8. נרי בר-און  
9. אנה צ'ופאק

10. עו"ד שי פינקלשטיין- מנהל עיזבון המנוח

### פסק דין מתוקן (בהתאם להחלטה מיום 24.08.2021)

1. ביום 24.02.2016 חתמתי על פסק דין ופסיקתא, כי "נוכח הבקשה על צירופיה והסכמות המשיבות, ניתן תוקף של פסק דין להסכם הנאמנות מיום 08.04.2014", שנחתם בין המנוח (בחיו) לבין עו"ד זילברשלג (להלן: "פסק הדין").

2. ב"כ היועץ המשפטי לממשלה במשרדי האפוטרופוס הכללי (להלן: "האפוטרופוס הכללי") הגיש בקשה לביטול פסק הדין. לטענת האפוטרופוס הכללי, המבקש בהמרצת הפתיחה, הוא משיב מס' 1 בבקשה לביטול פסק דין (להלן: "זילברשלג") הטעה את בית המשפט והסתיר פרטים מהותיים אשר פגעו בהליך השיפוטי עצמו. עוד עתר האפוטרופוס הכללי כי לאחר ביטול פסק הדין, יוצהר כי ההסכם מושא פסק הדין יוגדר כבטל, בלתי חוקי ונעדר כל תוקף.

### ההליך

3. ביום 16.02.2016 הגיש זילברשלג לבית המשפט המרצת פתיחה, שנועדה לתת תוקף של פסק דין להסכם, המהווה הסכם נאמנות בלתי חוזרת, ייפוי כוח והסכם שכר טרחה (להלן: "ההסכם הנאמנות" / "ההסכם"). לגרסת זילברשלג, ביום 08.04.2014 מינה אותו המנוח, נאמן על נכסיו ועל נכסי רעייתו.



## בית המשפט המחוזי בחיפה

### ה"פ 35530-02-16 זילברשלג ואח' נ' המנוחה ואח'

4. המנוח היה נשוי למנוחה (להלן: "המנוחה") עד לפטירתה. המנוחה הלכה לעולמה בשנת 2013, ואילו המנוח הלך לעולמו בשנת 2015, כאשר הוא נותר אלמן. המנוחים היו הורים שכולים לבן שהלך לעולמו בעת שירותו הצבאי מבלי שהותיר צאצאים, ולמעשה נפטרו עריריים.

זילברשלג טען כי המשיבות 5 ו-6, גב' דניז מיכאלה כהנא וגב' רות יעקובי ליטאי (להלן: "גב' כהנא", "גב' ליטאי" בהתאמה), אשר היו המשיבות היחידות לבקשה שהגיש, הינן יורשות המנוח על פי דין, מכוח פסק הדין שניתן ביום 20.12.2015 וצו ירושה שניתן ביום 31.01.2016, על ידי בימ"ש לענייני משפחה בחיפה (כב' השופט בן ציון ברגר).

5. זילברשלג טען כי גב' כהנא וגב' ליטאי הסכימו והצהירו מפורשות בדבר נכונותו של הסכם הנאמנות, והסכימו מפורשות כי יינתן פסק דין הצהרתי בדבר נכונות ההסכם והוראותיו. גב' כהנא וגב' ליטאי הוגדרו בהמרצת הפתיחה של זילברשלג כמשיבות, והן היו מיוצגות על ידו. בהמשך התברר לבית המשפט כי גב' כהנא הינה חמותו של זילברשלג וגב' ליטאי חזרה בה מהסכמתה, תוך שהיא מציינת כי חתמה כיוון ורומתה והונתה על ידי זילברשלג וגב' כהנא (ראו עדותה, עמ' 17 ש' 16 - עמ' 20 ש' 17, פרוט' דיון מיום 02.03.2021).

6. יומיים לאחר הגשת המרצת הפתיחה, ביום 18.02.2016 הגיש זילברשלג "בקשה דחופה בהסכמה למתן פסק דין". ביום 21.02.2016 הוריתי כי יש לצרף פסיקתא מפורטת ביחס להסכם הנאמנות. עוד באותו היום הגיש זילברשלג פסיקתא לחתימה. ביום 22.02.2016 הוריתי כי: "יש להוסיף את חתימת היורשות - המשיבות". זילברשלג הגיש את הסכם הנאמנות בצירוף חתימותיהן של גב' כהנא וגב' ליטאי, וביום 23.02.2016, הוריתי כי: "מבלי לפגוע חלילה בנטען באמור בבקשה, ובשל היקף הסמכויות בהסכם הנאמנות, אבקש את חתימת היורשות על גבי הפסיקתא שצורפה לחתימה". עוד באותו היום הגיש זילברשלג את הפסיקתא בצירוף החתימות האמורות שהתבקשו.

7. ביום 24.02.2016 נחתמה הפסיקתא וניתן להסכם הנאמנות מיום 08.04.2014 תוקף של פסק דין.

8. כשבוע לאחר מכן, ביום 02.03.2016 פנה האפוטרופוס הכללי לבית המשפט בקשה לבטל את פסק הדין אשר נתן תוקף להסכם הנאמנות. ביום 03.03.2016 הוריתי על צו עיכוב ביצוע פסק הדין, לרבות החלטה כי "עו"ד זילברשלג יימנע מלעשות כל שימוש בפסק הדין עד החלטה אחת" (להלן: "צו העיכוב"). ביום 01.06.2016 הגיש זילברשלג הודעת עדכון בקשר לבקשת ביטול פסק הדין. באותו היום הוריתי על תגובת האפוטרופוס הכללי תוך 45 ימים, אך תגובה מטעמו לא הוגשה.

9. כעבור ארבע שנים, ביום 28.07.2020, הגיש זילברשלג מסמך הנושא כותרת "הודעה על פס"ד מיום 27.07.2020". בהודעה זו עדכן זילברשלג על פסק דין שניתן בהליך אחר על ידי כב' השופט דוד מאזן, וכן ביקש מבית המשפט שייתן הוראה מה עליו לעשות על מנת לממש זכויותיו כנאמן לפי הסכם



## בית המשפט המחוזי בחיפה

ה"פ 35530-02-16 זילברשלג ואח' נ' המנוחה ואח'

הנאמנות מיום 08.04.2014, אשר אושר בפסק הדין, ועליו ניתן צו עיכוב. ביום 03.08.2020 הגיש האפוטרופוס הכללי בקשה לביטול פסק הדין, וקביעה כי הסכם הנאמנות בטל, ונעדר כל תוקף.

10. ביום 03.08.2020, הוריתי על צירוף משיבים נוספים להליך - האפוטרופוס הכללי, ברק בר און ונרי בר און (יורשים פוטנציאליים בתיק העיזבון של המנוח), וכן עו"ד רפאל ינאי המשמש כמנהל עיזבון המנוחה. ביום 23.09.2020 הוריתי כי גב' אנקה צ'ופאק תצורף כמשיבה נוספת, וביום 02.03.2021 הוריתי על צירוף עו"ד שי פינקלשטיין מנהל העיזבון הזמני של המנוח.

11. בדיון שהתקיים בפניי ביום 09.12.2020, זילברשלג לא התייצב והורתי כדלקמן:

**"המבקש 1 [זילברשלג - א.א.] יימנע מלעשות כל שימוש בפסק הדין שניתן במעמד צד 1, כפי שהוריתי בהחלטתו מיום 03.03.2016. מובהר בזאת שעם עיכוב הביצוע של פסק הדין, מנוע מר זילברשלג להציג את עצמו כנאמן על נכסי המנוח ו/או המנוחה, וזאת על מנת למנוע תקלה ו/או חלילה הסתמכות של צד ג' על פסק הדין שניתן במעמד צד אחד, וכן נוכח הטענות באשר לתוקפו של הסכם הנאמנות".**

(עמ' 3-4, ש' 35-3 לפרוטוקול מיום 09.12.2020).

12. ביום 02.03.2021 נחקרו זילברשלג וגב' ליטאי (המשיב 1 והמשיבה 6). משיבים 4,7,8,9, לא נכחו בדיון. ובהיעדר התייצבות, תצהירו של ברק בר און (משיב מס' 7), הוצא מהתיק. בתום הדיון הוריתי על הגשת סיכומים בכתב.

### עיקרי טענות האפוטרופוס הכללי

13. המרצת הפתיחה שהגיש זילברשלג, הוגשה באופן שהטעה את בית המשפט.

זילברשלג, היה צד להליכים בבית משפט לענייני משפחה וידע שהסכם הנאמנות נדון כבר בפני ביהמ"ש לענייני משפחה בחיפה במסגרת ההחלטה מיום 29.12.2015 בת"ע 5255-09-15, שם נקבע כי מדובר בהסכם נאמנות / שכר טרחה וייצוג שנערכו שלא כדין ומהווים פעולה אסורה העומדת בניגוד לחוק הירושה. זילברשלג בחר שלא להביא לידיעת בית משפט את החלטה זו שהינה בעלת רלוונטיות להליך שבפניי.

זילברשלג גם ידע כי בית משפט לענייני משפחה הורה על עיכוב ביצוע צו הירושה, עוד ביום 03.02.2006 בת"ע 5255-09-16. זילברשלג היה צד לבקשה לצו ירושה ואף הגיש תגובה מטעמו.



## בית המשפט המחוזי בחיפה

ה"פ 35530-02-16 זילברשלג ואח' נ' המנוחה ואח'

משמע, המרצת הפתיחה הוגשה לידי בזמן שזילברשלג ידע כי עיזבון המנוח מצוי במחלוקת משפטית בקשר ליורשי המנוח ו/או המנוחה.

המרצת הפתיחה הוגשה מבלי שנכללו בהליך כל יורשי המנוחים, לרבות היורשים הפוטנציאליים של המנוח. זילברשלג בחר במודע שלא להציג בפניי את מלוא העובדות בכל הנוגע למצב המשפטי, ביודעין ובכוונת מכון, וזאת על מנת להטעות את בית המשפט עובר למתן פסק הדין.

14. קיים ספק רב באשר למצבו של המנוח במועד שחתם על ההסכם, והאם המנוח היה כשיר לחתום על הסכם הנאמנות, תוך הבנת תוכנו ומשמעותו. בעת בחינת אישור ההסכם, בית המשפט לא היה מודע להליכים שנהלו בבית המשפט לענייני משפחה בחיפה, בקשה למינוי אפוטרופוס למנוח שהתקיימו בסמוך לתאריך המצוין בהסכם, והעובדה שלמנוח מונה אפוטרופוס טרם פטירתו לא הובאה לידיעת בית המשפט, טרם מתן פסק הדין.

15. ההסכם המדובר הינו למעשה גם ייפוי כוח בלתי חוזר, גם הסכם נאמנות וגם הסכם שכר טרחה. ההסכם אינו מתיישב עם חוק הנאמנות תשל"ט-1979 (להלן: "חוק הנאמנות"), חוק הירושה תשכ"ה-1965 (להלן: "חוק הירושה") וחוק השליחות תשכ"ה-1965 (להלן: "חוק השליחות"). ההסכם כולל הוראות באשר לרכושה של המנוחה, וזאת על אף שלא הייתה חתומה על הסכם הנאמנות כלל. לאור האמור, ההסכם הנדון אינו חוקי ואינו יכול לקבל את אישורו של בית המשפט. ככל והסכם הנאמנות מקבל תוקף של פסק דין, התוצאה היא כי הוא מרוקן מתוכן את עיכוב צו הירושה וכן כל צו ירושה או קיום צוואה שיינתן בעניין המנוחים, שכן סמכויותיו של זילברשלג בהתאם להסכם הנאמנות, רחבות עד מאוד.

16. זילברשלג הגיע לסניף בנק לאומי בכוונה לבצע משיכה של הכספים המצויים בחשבון המנוח. זילברשלג המציא לבנק לאומי בו מתנהל חשבון המנוח את פסק הדין, והסתיר את החלטות בית המשפט לענייני משפחה מיום 29.12.2015, לפיה הסכם הנאמנות הינו מנוגד להוראות חוק הירושה וההחלטות המורות על עיכוב צו הירושה ועיכוב פסק הדין. זילברשלג השתמש לרעה בפסיקתא החתומה, ניסה למשוך את כספי המנוח המצויים בבנק, וכל זאת בשעה שעיכוב צו הירושה עמד שריר וקיים.

17. זילברשלג ממשיך לעשות שימוש בפסק הדין, וממשיך להציג עצמו כנאמן על נכסי המנוח והמנוחה בהליכים אחרים המתנהלים בפני ערכאות (ת"ע 55221-06-14 בבית המשפט לענייני משפחה בחיפה, ת"א 22054-07-17 בבית המשפט השלום בהרצליה, ת"א 22880-06-20 בבית המשפט המחוזי בחיפה), תוך שהוא מתעלם ואינו מציין את צו העיכוב המפורש שניתן ביום 03.03.2016.



## בית המשפט המחוזי בחיפה

ה"פ 35530-02-16 זילברשלג ואח' נ' המנוחה ואח'

18. זילברשלג הושעה מלשכת עורכי הדין עד סוף שנת 2034, ועד מועד זה הוא אינו רשאי או מוסמך לפעול ולייצג כעורך דין. מכיוון שבהסכם נכתב כי המנוח ממנה את עו"ד דני זילברשלג או זילברשלג ושו"ת עו"ד להיות בא כוחו, ומאחר וזילברשלג אינו רשאי להמשיך ולעסוק במקצוע עריכת דין, הרי שאינו רשאי להמשיך ולפעול על פי ייפוי הכוח / הסכם הנאמנות אשר ניתן לו כעורך דין.

### עיקרי טענות עו"ד רפאל ינאי - מנהל עזבון המנוחה וב"כ סשה שפס בוכמן

19. הסכם הנאמנות נחתם ביום 08.04.2014, כחצי שנה לאחר פטירת המנוחה. המנוחה לא חתמה על הסכם הנאמנות, דבר אשר הוכח בדיון ההוכחות מכוח הודאתו של זילברשלג. משכך, אך ברור כי אין כל אפשרות משפטית שהסכם הנאמנות יחייב, לחלופין יחול על עיזבון המנוחה.

### עיקרי טענות גב' ליטאי

20. לטענת גב' ליטאי, המסמך הנושא את חתימתה בטל מעיקרו, הואיל והוחתמה שלא כדין, תוך הטעיה ומרמה. לגרסת גב' ליטאי, גב' כהנא וזילברשלג, אשר הינם חתן וחמות, גמרו בדעתם להשתלט על רכושו של המנוח. חתימת של גב' ליטאי נערכה בדיעבד (חודש פברואר 2016), לאחר שניתנה הפסיקתא המאשרת את היותו של זילברשלג נאמן על כספי המנוח. גב' ליטאי טענה כי חתמה על המסמך כיוון ונתנה אמון עיוור בבת דודתה, גב' כהנא, וזאת בעת שהייתה במצב נפשי קשה, כשהייתה בבית חולים בלינסון, לאחר פטירת בעלה, כאשר לא קראה ולא נתנה דעתה על מה היא חותמת. גב' ליטאי טענה כי לא ראתה את המנוח חותם על ההסכם, ומהיכרותה את המנוח לא היה חותם על הסכם שכזה לעולם. גב' ליטאי תמכה בעמדת האפוטרופוס הכללי כי יש לקבוע שההסכם בטל מעיקרו, לחלופין כי יש לבטלו.

21. גב' ליטאי ציינה את הדיון שנערך בבית המשפט לענייני משפחה ביום 01.02.2015, בעניין בקשתה של גב' כהנא להתמנות כאפוטרופסא על גופו ורכושו של המנוח. המנוח הביע את התנגדותו, תוך שהוא מציין את חוסר הגינותה, ומנגד, הסכים למינוי אפוטרופוס חיצוני.

### עיקרי טענות זילברשלג

22. דין הבקשה לביטול פסק הדין להידחות, שכן זו הוגשה בשיהוי ניכר של 4 שנים; הבקשה לביטול פסק הדין הוגשה בהיעדר תצהיר; האפוטרופוס הכללי טען טענות סותרות ביחס למנוח. מצד אחד טען כי המנוח לא היה כשיר לחתום על הסכם הנאמנות ביום 08.04.2014, ומנגד, טען כי היה כשיר להצהיר על צוואתו בפני רשות בדיון מיום 01.02.2015; אי התייצבותו של בנק לאומי לישראל בע"מ לדיון בהליך הינה בעלת משמעות מרחיקת לכת כנגד זילברשלג ואינה מפחיתה מרשלנות הבנק ביחס



## בית המשפט המחוזי בחיפה

### ה"פ 35530-02-16 זילברשלג ואח' נ' המנוחה ואח'

לרישום הסכמי הנאמנות בחשבונות המנוחים. במידה ויבוטל פסק הדין שניתן בשנת 2016, יגרם  
נזק בלתי הפיך לצדדים שלישיים שהסתמכו על פסק הדין.

23. צו העיכוב שניתן ביום 03.03.2016 אינו תקף, שכן מדובר בפסק דין הצהרתי. כך גם החלטת בית  
המשפט מיום 29.12.2015 בת"ע 5255-09-15 הינה החלטה בטלה מעיקרא, שניתנה בהיעדר סמכות,  
אינה בעלת תוקף משפטי, והינה כאילו לא ניתנה מעולם. הסמכות העניינית מסורה הייתה לבית  
המשפט המחוזי, וזאת לאור חוק הנאמנות.

24. הדיון בתיק דנן הינו אקדמי, שכן הסכמי הנאמנות הראשיים מיום 05.12.2012, מיום 03.12.2013,  
וכל המסמכים הנוספים והנלווים להם, אושרו על ידי בית המשפט המחוזי בתל אביב וניתן להם  
תוקף של פסק דין בת"א 20312-04-21 ביום 01.06.2021. סעיפי הסכמי הנאמנות הראשיים ברורים  
הם והינם עדיפים על כל טענה אחרת מצד האפוטרופוס הכללי. הסכמי הנאמנות הראשיים מבהירים  
כי אין ליורשים הפוטנציאליים, לרבות היורשים שהוגדרו בצו הירושה, כל מעמד לגבי נכסי  
המנוחים. שיקול הדעת הרחב והזכות לבעלותו של זילברשלג על כלל נכסי המנוחים בהסכם  
הנאמנות הראשי, ניתן על ידי המנוחים בעודם בחיים, והוא תומך בהותרת פסק הדין על כנו. תוכן  
הסכמי הנאמנות הראשיים כללו סעיפי סודיות חמורים. סעיפים אלה מנעו מזילברשלג לחשוף אותם  
לענייני בית המשפט, ואילו רק עתה, בשל הלחץ והבקשה לפסילת פסק הדין, נאלץ הוא לחשוף אותם.

25. המנוח לא הוכרז כפסול דין, והיה כשיר וצלול עד יום מותו. עניין כשירותו של המנוח על ההסכם לא  
נסתרה בראיה מדעית כלשהי עד היום. כשירותו של המנוח לחתום על הסכם הנאמנות הוכחה עת  
הוצג לבית המשפט לענייני משפחה, בזמן אמת, אסמכתאות לפיהן המנוח בריא, בעל מצב קוגניטיבי  
תקין, ובעל כשירות משפטית מלאה.

26. בהסכם הוקנו כל נכסי המנוח ו/או המנוחה לזילברשלג עוד בחייהם. קיומה של הצוואה מיום  
13.08.1990 על ידי בית המשפט לענייני משפחה אינו סותר את הסכמי הנאמנות הבלתי חוזרים  
שנעשו על ידי המנוח בשנת 2012, 2013 ו-2014, אשר העבירו בעודם בחיים את כלל נכסיהם לנאמן.  
אין בהסכם אלמנט כלשהו של ירושה או צוואה. ההסכם נשא כותרת ברורה ונהירה - "הסכם  
נאמנות ייפוי כוח בלתי חוזר והסכם שכר טרחה". משמעות הכותרת היא כי מדובר בהסכם נאמנות  
וייפוי כוח בלתי חוזר. משכך, אין באפשרות יוצר הנאמנות לחזור בו מדעתו, ומעמדו המשפטי של  
ההסכם מתמשך גם לאחר מותו. אין ולא היה כל צורך בצירוף יורשי המנוח ו/או המנוחה להליך,  
עקב תוכן הסכם הנאמנות והוראותיו המפורשות, שניתנו לנאמן על ידי המנוח. בנוסף, ההסכם  
ומשמעותו מכוח חוק הנאמנות, גובר על חוק הירושה. זילברשלג כנאמן לא היה חייב לצרף את  
יורשיו של המנוח והמנוחה לתיק זה, בפתיחתו בשנת 2016. הטענה כי הסכם הנאמנות מרוקן מתוכן  
את צו הירושה, הינה שגגה משפטית. מדובר בשתי דיסציפלינות שונות בתכליתן, המתקיימות זו  
לצד זו.



## בית המשפט המחוזי בחיפה

ה"פ 35530-02-16 זילברשלג ואח' נ' המנוחה ואח'

27. הסכם הנאמנות, כמו גם הסכמי הנאמנות הראשיים, אושרו על ידי מוסדות רשמיים של מדינת ישראל. ההסכם הופקד בעבר במשרדי הרשם לענייני ירושה במחוז חיפה (לפי החותמת המוטבעת עליו), וכן בבנק לאומי לישראל בע"מ בסניף קריית חיים, אשר מנהלת מחלקה אישרה את חתימתו של המנוח על הסכם הנאמנות ביום 24.12.2014. הפקדות ואישורים אלה, מצדיקים את טענות זילברשלג להותיר את פסק הדין על כנו, מכוח חזקת התקינות.

28. העובדה כי זילברשלג הושעה מלשכת עורכי הדין אינה משפיעה כהוא זה עם עניין היותו נאמן ובעלי הנכסים של המנוחים משנת 2012. תחילת השעייתו המקצועית של זילברשלג מלשכת עורכי הדין התרחשה לאחר למעלה מ-20 שנות פעילותו כעורך דין פעיל בבתי המשפט. בנוסף, כל אדם הינו כשיר לשמש כנאמן על נכסים.

### דיון והכרעה

29. אבחן תחילה האם יש להיעתר לבקשת האפוטרופוס הכללי להורות על ביטול פסק הדין. ככל שאשתכנע שיש לעשות כן, אבחן האם ההסכם מושא פסק הדין משולל תוקף. אפנה לבחינת הבקשה תוך נימוק הכרעתי.

30. בקשה לביטול פסק דין בשל טענות תרמית ו/או הסתרת פרטים מהותיים, מעוררת מתח בין עיקרון סופיות הדיון לבין עקרון חקר האמת ומניעת הנאה מפירות מעשים בניגוד לדין. על מנת לאזן בין שני העקרונות האמורים לעיל, נקבעו כללים ותנאים לביסוס עילה לביטול פסק דין בשל טענות תרמית או מרמה אשר פגעו בהליך השיפוטי. התנאי ראשון הוא אמינות לכאורית או משקל ממשי של הראיות המבססות את טענת המרמה. התנאי השני הוא חיוניות הראיה, במסגרתו נבחנת השאלה האם טענת המרמה עשויה להביא לתוצאה שונה מזו שנקבעה בהתדיינות הראשונה במסגרת המשפט החוזר שיערך. התנאי השלישי הוא ראיות חדשות ושקדנות סבירה, במסגרתו נדרש להוכיח שהראיות המוכיחות את טענת המרמה מתבססות על אירוע שהתרחש לאחר פסק הדין, או על ראיות חדשות שהתגלו לאחר מתן פסק הדין ולא ניתן היה להשיגן במהלך ההתדיינות הראשונה אף בשקידה סבירה, או על ראיה החיצונית למשפט עצמו (עיינו: ע"א 6019/07 משה טורג'מן נ' אחים עופר (ניהול) בע"מ, סג(3) 612 (2010) וכל האסמכתאות המאוזכרות שם).

31. בקשת האפוטרופוס הכללי לביטול פסק הדין, אליה הצטרפו עו"ד רפאל ינאי מנהל עיזבון המנוחה והגב' ליטאי נשענת ברובה על החלטות שנתנו בבית המשפט לענייני משפחה וזילברשלג בחר להסתירם. כפי שאפרט בהמשך, במקרה שבפניי גובר עקרון חקר האמת ומניעת הנאה מפירות עוולה ותרמית עולה על פני עקרון סופיות הדיון.





## בית המשפט המחוזי בחיפה

ה"פ 35530-02-16 זילברשלג ואח' נ' המנוחה ואח'

32. פסק הדין שנתתי מכוח הסכמתם של זילברשלג והמשיבות היורשות, הינו למעשה אך חלק קטן ממסכת העובדות הרלוונטיות הקשורות באופן מהותי וענייני למנוח, עיזבונו, מצבו המשפטי, יורשיו לרבות יורשים פוטנציאליים, הסכם הנאמנות, שאלת חוקיותו ותוקפו, וכן מעשיו וידיעותיו של זילברשלג לגבי הליכים שהתנהלו בפני בית משפט לענייני משפחה אשר לא הובאה לידיעתו.

33. בפני בית משפט לענייני משפחה בחיפה התנהלו מספר הליכים הנוגעים למנוח, עוד בחייו. ביום 27.11.2013, מס' חודשים בטרם חתם המנוח על ההסכם, הגישה חמותו של זילברשלג, גב' כהנא, באמצעות זילברשלג, בקשה למנותה כאפוטרופוס זמני וקבוע על גופו ורכושו של המנוח, וכן הגישה בקשה במעמד צד אחד להקפיא את נכסיו ואת זכויותיו, וזאת לטענתה בשל חשש מידי להברחת נכסיו בידי גורמים זרים, וכן בשל "מצבו הנפשי והבריאותי הירוד אינו מאפשר למשיב מס' 1 [המנוח - א.א.] לדאוג לענייניו". באותו היום ניתן צו מניעה כמבוקש (א"פ 54104-11-13, א"פ 49504-01-15).

34. לאחר מותו של המנוח, התנהלו מספר הליכים בבית משפט לענייני משפחה בחיפה. ביום 20.12.2015 נתקבלה עמדתה של גב' כהנא כי אין להכיר בדבריו של המנוח שנאמרו בפרוטוקול הדיון בבית המשפט מיום 01.02.2015 כצוואה בפני רשות. נקבע כי: "אמירות המנוח במסגרת הדיון מיום 01.02.2015 אינן מהוות צוואה בפני רשות. לפיכך, אני מורה על מתן צוואה אחר המנוח, כמבוקש. יוגש צו לחתימת ביהמ"ש" (להלן: "ת"ע 5255-09-15"). את פסק הדין וכן את צו הירושה שניתן ביום 31.01.2016 חתם בית המשפט לענייני משפחה לפיו גב' כהנא וגב' ליטאי הינן יורשות המנוח על פי דין, וחלקה של כל אחת מהן - מחצית, צירף זילברשלג לבקשה שהגיש בפני, אך הוא נמנע מלצרף או לציין את החלטת בית משפט לענייני משפחה מיום 29.12.2015, ובשל חשיבותה אביאה כלשונה:

"...אין בדעתי לאשר ולו לגופו של ענין ובדיעבד איזה מההסכמים שעשה המנוח בחייו לגבי רכושו וזאת משני טעמים עיקריים. 1. בעניינו של המנוח התנהל הליך למינוי אפוטרופוס על גופו ורכושו של המנוח עובר לפטירתו ובסמוך למועד ערכית ההסכמים עם עו"ד זילברשלג ומתן ייפוי הכוח. וזאת יש להדגיש אחד מהנימוקים העיקריים שעמד ביסוד מינוי אפוטרופוס היה החשש שהמנוח נתון לניצול רכושי. 2. גם לגופו של עניין ובניגוד לעמדתו של עו"ד זילברשלג אני סבור שמדובר בהסכם נאמנות / שכר טרחה וייצוג שנערכו שלא כדין ומהווים למעשה פעולה אסורה העומדת בניגוד לסעיפים 28 ו-29 לחוק הירושה... עיון בנספח הנושא כותרת "ייפוי כוח בלתי חוזר, הסכם נאמנות והסכם שכר טרחה", מעלה שהמנוח בהסכם זה מינה את עו"ד זילברשלג לנהל ולהחזיק את





## בית המשפט המחוזי בחיפה

ה"פ 35530-02-16 זילברשלג ואח' נ' המנוחה ואח'

כל רכושו ולהעבירו לצד ג' "הכל באופן ובתנאים כפי שב"כ הנ"ל ימצא לנכון, הכל  
לי (צ"ל לפי - ב.ב.) שיקול דעתו הבלעדי...  
גם בנושא הייצוג וקבלת שכר טרחה נטל לעצמו עו"ד זילברשלג ייפוי כוח בלתי  
חוזר המונע למעשה מהמנוח או מיורשיו על פי דין לפטר את עורך הדין או  
להחליפו. ההיבט הראשון הנ"ל המנוגד לחוק הירושה הינו למעשה מעין צוואה  
שנוסחה על דרך של הסכם נאמנות המצמצמת את זכותו של המנוח לצוות באופן  
חופשי והופכת את ב"כ למעין זוכה. אישור לעמדתי זו מצאתי בסעיף 7 להסכם  
הנאמנות/ייפוי כוח ושכר טרחה שבו נאמר כי למעשה הנאמנות הבלתי חוזרת  
להחזיק בכל רכושו של המנוח ורכוש אשתו המנוחה אינה מוגבלת בזמן ואינה  
למטרה מיוחדת: "כן אני מסכים במפורש כי באי כוחי הנ"ל (עו"ד דני זילברשלג  
ת.ז. 059159301) יחזיק בנאמנות בלתי חוזרת את כל רכושי ורכוש אשתי רות  
בלכמן ז"ל, החל מהיום (מועד חתימתי על מסמך זה)..."

35. כן נמנע זילברשלג מלציין כי ביום 03.02.2016 הגיש האפוטרופוס הכללי בקשה לעיכוב ביצוע צו  
הירושה, ובהמשך הוגשה גם בקשה לביטול צו הירושה, בשל מידע לפיו בניגוד למוצהר בבקשה לצו  
הירושה, למנוח יש יורשים נוספים. לאור בקשת ב"כ היועמ"ש, ביום 03.02.2016 הורה בית המשפט  
בת"ע 5255-09-15 על עיכוב ביצוע צו הירושה (להלן: "עיכוב ביצוע צו הירושה").

36. כאמור, זילברשלג הטעה אותי. ההחלטות שנתן בית המשפט לענייני משפחה קדמו להמרצת הפתיחה והן קשורות קשר הדוק וישיר  
להליך שבפניי. החלטות אלו לא הונחו לפתחי כלל.

37. משמעות כל האמור לעיל הינה כי המרצת הפתיחה הוגשה כפי שהוגשה, בזמן שזילברשלג ידע כי  
עיצובן המנוח מצוי במחלוקת משפטית בבית משפט לענייני משפחה בקשר ליורשי המנוח, וכי בית  
משפט לענייני משפחה קבע כי ההסכם נעדר תוקף חוקי. החלטות אלו הינן רלוונטיות ובעלות  
השפעה רבה על ההליך שבפניי. הסתרתן מנעו הליך הוגן וראוי. יובהר כי גם בשל כך שזילברשלג  
בחר לציין כי רק המשיבות 2 ו-3 הן היורשות על פי דין ושתייהן היו מיוצגות על ידי זילברשלג, לא  
היה בידי כל אפשרות לקבל עמדה הסותרת את רצונו או את טענתו של זילברשלג, ואו לקבל מסכת  
עובדתית ומשפטית כהלכה. בשולי הדברים יצוין כי גם העובדה שגב' כהנא הינה חמותו של  
זילברשלג בשל נישואיו לבתה, לא הייתה בידיעת בית המשפט ונכון לאז שררו יחסי אמון בין  
המשיבות לבין עצמן. ראו לעניין זה עדותה של הגב' ליטאי בדיון בפניי. טענותיה הקשות  
והמאשימות של גב' ליטאי לא הוכחו על ידי גב' כהנא, אשר מצאה לנכון שלא להגיש תצהיר  
מטעמה. זילברשלג לא דרש את עדותה בפועל של גב' כהנא, אפילו לא על דרך של חקירה ראשית על  
אף שנכחה בדיון, כאשר הלכה ידועה היא כי הימנעות מהעדת עד, כמוה כראיה העשויה להקים  
לחובתו של אותו צד חזקה עובדתית כי אילו עדותו נשמעה, היה בה כדי לפגוע בגרסתו (עיינו: י



## בית המשפט המחוזי בחיפה

ה"פ 35530-02-16 זילברשלג ואח' נ' המנוחה ואח'

קדמי, על הראיות (כרך ג) [24], בעמ' 1391; ע"א 8151/98 ביאטריס שטרנברג נ' ד"ר אהרון צ'צ'יק, נו(1) 539 (2001).

38. אין לי ספק כי לו היה פועל זילברשלג כדן, קרי מצרף כפי שחובה היה עליו לעשות את ההחלטות שניתנו בבית משפט לענייני משפחה ומיידע אותי אודותיהן, לא היה ניתן פסק הדין כפי שניתן, ולמצער היו הן מהוות תמרור אזהרה בוחק. הסתרת ההחלטות, נעשתה ביודעין ובכוונת מכוון, וזאת על מנת להטעות. משכך - פסק הדין מבוטל.

39. אציין, כי בחנתי גם את טענותיו הנוספות של זילברשלג ומצאתי שאין בהן כדי לשנות את מסקנתי. אתייחס אליהן בקצרה.

40. טענת זילברשלג כי דין הבקשה לביטול פסק דין להידחות בשל הגשתה בשיהוי ניכר של 4 שנים, דינה להידחות. כפי שנאמר לא פעם בפסיקה, הרכיב החשוב יותר בבואנו לבחון טענת שיהוי הוא הרכיב האובייקטיבי הנוגע לתוצאה שנגרמה עקב השיהוי הסובייקטיבי. במסגרת בחינת הרכיב האובייקטיבי של השיהוי עלינו לתת דעתנו לא על עצם חלוף הזמן, אלא על השאלה אם השיהוי הביא לשינוי במצב, לפגיעה באינטרסים ראויים להגנה ולנזק משמעותי שהיה נמנע אילו הוגשה הבקשה במועד (עיינו: ע"א 1054/98 חוף הכרמל נופש ותיירות (1989) בע"מ נ' עמותת אדם טבע ודין אגודה ישראלית להגנת הסביבה, נו(3) 385 (2002)).

41. כאמור לעיל, ביום 03.03.2016 הוריתי לזילברשלג, באופן מפורש, להימנע מלעשות כל שימוש בפסק הדין עד החלטה אחרת. משכך, השיהוי לא אמור היה להביא לשינוי במצב, לחלופין לפגוע באינטרסים הראויים להגנה ולנזק משמעותי שהיה נמנע אילו הוגשה הבקשה במועד, שכן השימוש בפסק הדין עוכב, והשימוש בו על ידי זילברשלג, באם נעשה, נעשה על ידו ולא על ידי גורמים אחרים, בניגוד לצו העיכוב המפורש. זילברשלג טען כי ייגרם נזק לצדדים שלישיים ככל שיבוטל פסק הדין, והוא נמנע במכוון לציין האם פנה לגורמים שלישיים והציג בפניהם את פסק הדין, האם קיבל כספים או זכויות מפסק הדין והאם המציא לצדדים שלישיים את החלטתי המורה על עיכוב ביצוע (החלטה מיום 03.03.2016 והחלטה מיום 09.12.2020).

42. בנוסף, השימוש בטענת השיהוי בדין האזרחי, הוא ענין חריג, אשר יעשה בו שימוש כאשר הדבר מתחייב מטעמים מהותיים של צדק והגינות, משיקולים שבאינטרס ציבורי, ומדאגה לקיום הליך שיפוטי תקין (עיינו: רע"א 187/05 נעמה נסייר נ' עיריית נצרת עילית, סד(1) 215 (2010)). דומני כי כל השיקולים האמורים לעיל, קרי טעמי צדק והגינות, שיקולי אינטרס ציבורי ודאגה לקיום הליך שיפוטי תקין, כולם מורים על דיון בבקשת ביטול פסק הדין, מאשר על דחיית הבקשה מטעמי שיהוי.



## בית המשפט המחוזי בחיפה

ה"פ 35530-02-16 זילברשלג ואח' נ' המנוחה ואח'

43. הבקשה לביטול פסק הדין הוגשה מאת האפוטרופוס הכללי בהיעדר תצהיר. טענה זו הינה במקומה באופן חלקי. מעיון בבקשה לא מצאתי כי הבקשה מבוססת על טענות עובדתיות המחייבות תצהיר לצורך הוכחתן, אלא עסקינן בבקשה אשר רובה ככולה נשענת על טענות משפטיות. על אף האמור, יובהר כי בהיעדר תצהיר אתיחס לטענות המשפטיות בלבד שהובאו לידי, הן מטעם האפוטרופוס הכללי והן מאת משיבים אחרים, תוך התעלמות מטענות עובדתיות שלא גובו בתצהיר.

47. לעניין הכשרות המשפטית ו/או העלאת טענות סותרות באשר לכשירותו המשפטית של המנוח, הרי שההכרעה בעניין זה מסורה לבית המשפט שדן בכשירותו של המנוח, קרי בית המשפט לענייני משפחה, ואין היא בעלת נפקות לענייננו. כך גם באשר לטענה כי בנק לאומי לא התייצב לדיון וכי נגרם נזק לצדדים שלישיים, טענות שנטענו בעלמא ורב הנסתר בהן על הנגלה.

48. באשר לטענת היעדר תוקפו המשפטי של צו העיכוב, הרי שדין טענה זו להידחות. צו העיכוב מיום 03.03.2016 קבע כי **"עו"ד זילברשלג יימנע מלעשות כל שימוש בפסק הדין עד החלטה אחרת"**. משכך, כל עוד לא ניתנה החלטה אחרת, הרי שההחלטה הינה בעלת תוקף משפטי. טענת זילברשלג כי צו העיכוב אינו תקף הואיל ומדובר בפסק דין הצהרתי, דינה להידחות. ראשית, טענה זו של זילברשלג נעדרת כל סימוכין או אסמכתא משפטית, כזו או אחרת. שנית, צו העיכוב האמור הינו למעשה צו שהופנה לזילברשלג באופן אישי, המורה לו להימנע מעשיית שימוש בפסק הדין. שלישית, טענה מעין זו אינה מתיישבת עם סעיף 75 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב] תשמ"ד-1984, המורה כי: **"כל בית משפט הדן בעניין אזרחי מוסמך לתת פסק דין הצהרתי, צו עשה, צו לא-תעשה, צו ביצוע בעין וכל סעד אחר, שיראה לנכון בנסיבות שלפניו"**.

49. טענת זילברשלג כי החלטת בית משפט לענייני משפחה מיום 29.12.2015 בת"ע 5255-09-15 הינה החלטה בטלה מעיקרא, כאילו שלא ניתנה מעולם, שניתנה בהיעדר סמכות עניינית ומשכך אינה בעלת תוקף משפטי, נדחית. בין אם ההחלטה האמורה הינה בבחינת מעשה בי דין, ובין אם שנאמרה על דרך של הערת אגב, אין להלום מצב בו אלמוני או פלוני יחליט על דעת עצמו, באופן עצמאי, כי ניתן להתעלם מהחלטת בית משפט בשל היותה נעדרת תוקף משפטי. התנהלות שכזו תוביל במהרה למצב בו "אין דין ואין דין", ואחריתו מי ישרונו? קביעה כי פסק דין הינו בטל, מחייבת קביעה משפטית, וזו אין.

50. יתרה מזו, במקום ההבחנה החדה ששררה בעבר בין בטלות (void) שהיא פועל יוצא של חוסר סמכות, לבין נפסדות (voidable) שהיא פועל יוצא של טעות בתחום הסמכות, בא לעולם המבחן של בטלות יחסית. בהתאם לדוקטרינת הבטלות היחסית, החלטה שניתנה על ידי ערכאה שיפוטית, מקום שנושא הדיון מצוי בסמכותה הייחודית של ערכאת שיפוט אחרת, לא בהכרח תבוטל מחמת חוסר סמכות. לצורך בירור תוקפה של החלטה שנפל בה פגם כאמור, יש לבחון את מכלול נסיבות העניין, ובכלל זה את מהות הנושא העומד לדיון, את מהות הפגם, את האינטרסים היחסיים של



## בית המשפט המחוזי בחיפה

ה"פ 35530-02-16 זילברשלג ואח' נ' המנוחה ואח'

הצדדים להתדיינות, ואת אינטרס מערכת השיפוט המייצגת את עניינו של הציבור הרחב. בהתאם לכך יוחלט האם במישור הסעד יש מקום לבטל את ההחלטה מכל וכל, או להותירה על כנה, או שמא להותיר רק חלק מן ההחלטה בתוקפה (עיינו: רע"פ 2413/99 טוראי רחמים גיספן נ' התובע הצבאי הראשי, נה(4) 673 (2001)); רע"א 3640/03 דקל נ' דקל (פורסם בנבו 16.12.2007)).

51. החלטת בית משפט לענייני משפחה עודנה תקפה ועומדת איתנה. זילברשלג בחר שלא לתקוף את ההחלטה לפני שנים באופן ישיר, על דרך של ערעור, אלא רק כעת, באופן עקיף. תקיפה עקיפה זו נדחית.

52. ביום 24.03.2021 הגיש זילברשלג בקשה לצירוף מוצגים וראיות מהותיות שהוצגו בדיון ההוכחות שנערך ביום 02.03.2021, וכן עמדתו המקורית של רשם ההקדשות להסכם הנאמנות. זילברשלג ביקש לצרף "הסכמי נאמנות ראשיים" משנים 2012-2013 וייפוי כוח כלליים שחתמו המנוח והמנוחה שקדמו לשנים 2013-2014, הקשורים להסכם הנאמנות, ושלא הוגשו מחמת סעיפי סודיות מחמירים, וכן את עמדתו המקורית של רשם ההקדשות להסכם הנאמנות לפיה מדובר בנאמנות פרטית, עמדה שהוצגה לבית המשפט לענייני משפחה בחיפה במסגרת ת"ע 5255-09-15.

53. ביום 28.04.2021 דחיתי את בקשתו של זילברשלג, וזאת מן הטעמים שבהמרצת הפתיחה שהגיש טען כי הינו עו"ד אשר מונה כנאמן עוד בחייו של המנוח ביום 08.04.2014 על פי כתב מינוי של נאמן על נכסיו - המהווה גם הסכם נאמנות בלתי חוזרת. לבקשה צורף "ייפוי כוח בלתי חוזר, הסכם נאמנות והסכם שכר טרחה מיום 08.04.2014". לא הוזכר כלל המונח "הסכמי נאמנות ראשיים" ו/או "ייפוי כוח קודמים" ו/או "מסמכים נלווים". המסמך היחיד עליו נשענה כל הבקשה הוא ההסכם מיום 08.04.2014. רק במהלך ישיבת ההוכחות מיום 02.03.2021 העלה לראשונה זילברשלג את המונח / מושג / תיבה "הסכמי נאמנות ראשיים". אלו לא היו בידיעת בית המשפט כלל עובר למתן פסק הדין. משניתן פסק דין רק על בסיס הסכם הנאמנות מיום 08.04.2014, והשאלה העומדת בפני בית המשפט היא האם היה מקום ליתן פסק דין על יסוד מה שהונח אז בפני בית המשפט.

54. אוסיף כי אחת מטענותיו של זילברשלג הייתה כי הסכמי הנאמנות המקוריים אושרו בבית המשפט המחוזי בתל אביב, במסגרת ת"א 20312-04-21, ביום 01.06.2021 תומכת במסקנה כי יש להורות על ביטול פסק הדין, שהרי גם אם פסק הדין שניתן בבית המשפט המחוזי בתל אביב שריר וקיים, אך ברור כי אין צורך בהחלטות כפולות, שניתנו על ידי שתי ערכאות שיפוטיות מקבילות, קל וחומר, משבית המשפט המחוזי ביטל את פסק הדין (כעולה מפרוטוקול הדיון שנערך שם מיום 20.07.2021 ומהפסיקתא שנחתמה ביום 22.07.2021).

55. לגבי טענתו של זילברשלג כי תוכן הסכמי הנאמנות הראשיים, שכללו סעיפי סודיות חמורים, הם אלו אשר מנעו את חשיפתם לענייני בית המשפט, אין בידי לקבל טענה זו. בית המשפט איננו בגדר



## בית המשפט המחוזי בחיפה

ה"פ 35530-02-16 זילברשלג ואח' נ' המנוחה ואח'

אדם בעל רצונות אישיים, פרטיים, אלא מהווה חלק מן הרשות השופטת, שתפקידו לשפוט ולפסוק לפי הדין הקיים, באופן ניטרלי, ענייני, ללא משוא פנים, לכאן או לכאן. זילברשלג יכול היה להגיש את אותם הסכמי נאמנות ראשיים, שכללו לכאורה סעיפי סודיות חמורים, לעיני בית המשפט בלבד, בדיוק כפי שעשה האפוטרופוס הכללי כאשר רצה להגיש מסמכים חסויים, ו/או להשחיר את אותם "סעיפים סודיים", או לפעול כפי שנהוג לעשות במקרים בהם עולה טענת חיסיון, כדוגמת סעיף 59(ב) לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018, כדלקמן: **"נטענה טענת חיסיון לגבי שאלה או מסמך, רשאי בית המשפט לעיין במסמך כדי להחליט אם יש ממש בטענה זו"**, וכן כפי שנהוג לעשות במקרים בהם עולה טענת חיסיון לגבי נכסים או מסמכים במקרי כינוס נכסים, כדוגמת סעיף 119(ג) לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018, כדלקמן: **"נטענה טענת חיסיון לגבי נכסים או מסמכים מסוימים, יכניס הכונס את הנכסים או המסמכים, לפי העניין, לחבילה בלי שיעיין בהם, יסגור את החבילה, יסמן אותה באופן הניתן לזיהוי, וימסור אותה לבית המשפט, בהקדם האפשרי... בית המשפט יחליט בבקשה בתוך שבעה ימים מיום שהוגשה הבקשה, ולצורך כך הוא רשאי לעיין בנכס או במסמך"**.

56. הטענה כי נכסי המנוח ו/או המנוחה הועברו לידי זילברשלג עוד בחייהם, דינה להידחות. ראשית, עיון בפרוטוקול הדיון מיום 01.12.2015 בת"ע 5255-09-15, אשר סומן כמוצג "מ/1", סותר את דברי זילברשלג.

**"עומדים לדיון דברי המנוח בפני ביהמ"ש לענייני משפחה בדיון מיום 1.2.15:**

**"אני בן 93 ואפילו שהייתי כל החיים ספורטאי, אני מרגיש את הגיל.**

**אני לא יודע למה זומנתי לביהמ"ש.**

**אני מכיר את XXX.**

**יודע מה זה אפוטרופוס ואני אומר שאין צורך בגלל שלא מאה אחוז הגון**

**האפוטרופוס שהיא הבת של אחותי.**

**אני מסכים שביהמ"ש ימנה לי אפוטרופוס חיצוני.**

**אם יש צורך במינוי אני אהיה אסיר תודה.**

**יש לי הרבה כסף ואני התכוונתי לתרום את הכל לילדים שאין להם בגדים, אין**

**להם הורים ואין להם כלום. אני רוצה לתרום להם את כל הכסף שלי."**

(עמ' 3, ש' 13-24, לפרוטוקול הדיון בת"ע 49504-01-15 מיום 01.02.2015)

(ההדגשות אינן במקור – א.א).

דברי המנוח, ושתיקתו של זילברשלג - מדברים בעד עצמם.

ניתן להיווכח כי עוד ביום 01.02.2015, לאחר שההסכם נחתם, מתייחס המנוח על נכסיו וכספיו. כבר אז, אף אחד לא טען כי אין למנוח נכסים וכספים שכן העבירם לידי זילברשלג. המנוח טען כי יש



## בית המשפט המחוזי בחיפה

ה"פ 35530-02-16 זילברשלג ואח' נ' המנוחה ואח'

בבעלותו כסף רב, בבעלותו ולא בבעלות זילברשלג. זילברשלג לא טען דבר כנגד עניין זה, ולא טען כי למנוח אין נכסים כלל, שכן כל אלה עברו לידיהווא.

57. שנית, מקריאת ההסכם עולה כי נכסי המנוח ו/או המנוחה לא הועברו לידי זילברשלג כקניינו הפרטי, אלא בשל היותו כנאמן עליהם. יש הבדל ברור בין החזקה וניהול נכסים כנאמן עליהם, לבין החזקה וניהול נכסים כבעלים שלהם. אילו היה ממש בטענתו כי ההסכם משמעותו העברת קניין, מדוע החליט זילברשלג לפנות לבית המשפט על מנת שיתן להסכם תוקף של פסק דין, שהרי העברת קניין בין אלמוני לפלוני, באופן רגיל, כלל אינה דורשת ואינה תלויה בהתערבותו ואישורו של בית משפט, אלא מחייבת הליך של רישום, כדוגמת הוראת סעיף 7 לחוק המקרקעין, תשכ"ט-1969, מסמכים בכתב, כדוגמת הוראת סעיף 8 לחוק המקרקעין, וכן סעיף 5(א) לחוק המתנה, תשכ"ח-1968, וכיו"ב.

58. באשר לטענת זילברשלג כי כנאמן לא היה חייב לצרף את יורשיו של המנוח והמנוחה לתיק זה בפתיחתו בשנת 2016, אין בידי לקבל טענה זו. ראשית, אם לא היה מחויב, מדוע צירף את המשיבות אשר לטענתו הינן היורשות על פי דין להמרצת הפתיחה מלכתחילה. את חשיבות עמדתם של יורשי המנוח ניתן להסיק מהחלטות מיום 22.02.2016 ומיום 23.02.2016. זילברשלג נמנע במכוון מלציין בפני בית המשפט כי זהות יורשי המנוח עודה במחלוקת, כי האפוטרופוס הכללי טען כי קיים יורשים נוספים, וכי בית המשפט לענייני משפחה שנתן את צו הירושה, עיכב את הצו עוד ביום 03.02.2016, קרי כשבועיים קודם להגשת המרצת הפתיחה. כך או אחרת, כפי שקבעתי לעיל, זילברשלג נדרש היה לצרף את יורשי המנוח והמנוחה לצורך קבלת פסיקתא, ובאי צירוף כלל היורשים לרבות היורשים הפוטנציאליים, לא עמד בחובתו, ודי בכך כדי לבטל את פסק הדין.

59. גם את טענתו של זילברשלג כי על הסכם הנאמנות חלה חזקת התקינות, שכן ההסכם הופקד אצל גורמים רשמיים של מדינת ישראל, וכן בבנק לאומי ישראל בע"מ, אני דוחה. חזקת התקינות הינו חזקה המגיעה מעולם התוכן המינהלי. המעשה המינהלי של הרשות אכן מוחזק כחוקי ותקין אלא אם הוכח אחרת (עיינו: בג"ץ 10907/04 ישראל סולודוך ו-70 אחרים נ' עיריית רחובות, סד(1) 331 (2010)), עם זאת, עצם עובדת הפקדת מסמך בידי גורם רשמי של מדינת ישראל, לחלופין בנק מסחרי, אינה מקימה כל חזקה לתקינות וחוקיות המסמך. הפקדה של מסמך אינה בבחינת מעשה של רשות, שיש בה כדי להקים חזקה תקינות. בעצם ההפקדה, אשר הינו למעשה הליך של המפקיד עצמו, המסמך לא עבר על ידי רשות כזו או אחרת הליך בוחן ומסנן של עיון ההסכם, בחינתו, שמיעת טענות כנגדו, שקלול ושכלול סך הטענות בכור ההיתוך השיפוטי וכיו"ב. ההסכם אינו נהנה מחזקה כזו או אחרת לטובתו, עם זאת, גם אינו סובל מחזקה כזו או אחרת כנגדו.

60. טענת זילברשלג לגבי כותרת ההסכם, שלפי סיכומי הינה "הסכם נאמנות ייפוי כוח בלתי חוזר והסכם שכר טרחה", נדחית. כותרת ההסכם המדויקת הינה "ייפוי כוח בלתי חוזר, הסכם נאמנות והסכם שכר טרחה", משמע, ייפוי הכוח היה בלתי חוזר, אך אין הדבר נכון לגבי הסכם הנאמנות,



## בית המשפט המחוזי בחיפה

ה"פ 16-02-35530 זילברשלג ואח' נ' המנוחה ואח'

שאינו בלתי חוזר, והסכם שכר הטרחה, שאינו בלתי חוזר. בשני האחרונים רשאי היה יוצר הנאמנות לחזור בו. באשר לשכר הטרחה, משפסק הדין לא עסק או אזכר את רכיב הסכם שכר הטרחה של זילברשלג אין מקום לבחון טענה זו.

61. בשל כל אחד מהטעמים דלעיל, ובוודאי במשקלם המצטבר, אני קובעת כי פסק הדין - בטל. מאחר וזילברשלג לא ציין לאילו צדדי ג' המציא את פסק הדין שכאמור כעת בוטל, אני מחייבת אותו להמציא לאותם גורמים/ צדדי ג' עותק מפסק דיני זה וזאת תוך 7 ימים מקבלתו.

62. עתה יש לבחון מה דינו של ההסכם. האם הינו תקף, או שמא נעדר תוקף. אקדים אחרית לבראשית. מסקנתי היא כי הסכם הנאמנות מנוגד להוראות הדין, ומשכך נעדר תוקף.

63. סעיף 1 לחוק הנאמנות, תשל"ט-1979 (להלן: "חוק הנאמנות") מגדיר מהותה של נאמנות כ: "זיקה לנכס שעל פיה חייב נאמן להחזיק או לפעול בו לטובת נהנה או למטרה אחרת."

ההסכם כולל הוראות כדלקמן:

"אני הח"מ... ממנה בזה את ה"ה - עו"ד דני זילברשלג ת.ז. 059159301 ו/או

זילברשלג ושות' עו"ד את כולם ביחד ו/או את כל אחד מהם לחוד...

1. לנהל ולהחזיק בנאמנות באופן מיידי ע"י עו"ד דני זילברשלג ו/או מי מטעמו

את כל הרכוש שלי ושל XXX לפי שיקול דעת הבלעדי של עו"ד דני זילברשלג...

כל הרכוש הנ"ל ינוהל יחזק ויועבר לצד ג' הכל באופן ובתנאים כפי שב"כ הנ"ל

ימצא לנכון, הכל לפי שיקול דעתו הבלעדי...

2. לקבל לנהל להחזיק להשקיע ולהעביר בשמי ובמקומי את הרכוש הנ"ל...

3. לבצע כל פעולה קניינית ברכוש הנ"ל... לפי שיקול דעת בלעדי של בא כוחי.

4. לרשום את הרכוש הנ"ל על שם צד ג' או חלק ממנו..."

(ההדגשות אינן במקור – א.א).

64. כפי שניתן להיווכח, ההסכם כולל הוראות כלליות המקנות לזילברשלג סמכויות ניהול, החזקה ורישום (העברת בעלות קניינית), אשר אינן מוגבלות, ואינן לטובת נהנה ספציפי או מטרה ספציפית. זהות הממנה ברורה, זהות הנאמן ברורה, אך הנהנה אינו מוגדר, וכך גם לא מוגדרת מטרת הנאמנות. משכך, עולה כי ההסכם אינו הסכם נאמנות לפי מהותה של נאמנות, ולא ניתן לאשר קיומו של הסכם נאמנות, שאינו תואם את הוראות חוק הנאמנות.





## בית המשפט המחוזי בחיפה

ה"פ 35530-02-16 זילברשלג ואח' נ' המנוחה ואח'

65. סעיף 10(א) לחוק הנאמנות, מורה כי: **"נאמן חייב לשמור על נכסי הנאמנות, לנהלם ולפתחם ולפעול להשגת מטרות הנאמנות, ומוסמך הוא לעשות כל הדרוש למילוי תפקידיו."** מעיון בהסכם הנאמנות, עולה כי ההסכם נעדר מטרות מוגדרות, למעט שיקול דעתו הבלעדי של זילברשלג.

66. סעיף 13 לחוק הנאמנות, מורה כי: **"נאמן לא ירכוש לעצמו או לקרובו נכס מנכסי הנאמנות או כל זכות בו, לא יפיק לעצמו או לקרובו טובת הנאה אחרת מנכסי הנאמנות או מפעולותיה, ולא יעשה דבר שיש בו סתירה בין טובת הנאמנות לבין טובתו שלו או של קרובו."**

67. ההסכם כולל הוראות המקנות לזילברשלג שיקול דעת בלעדי לניהול והחזקת נכסי המנוח ו/או המנוחה. לגרסת זילברשלג, הנכסים הועברו לידיו עוד בימי חייו של המנוח. טענה זו אינה מתיישבת עם הוראת החוק האמורה לעיל, כי זילברשלג, כנאמן, לא ירכוש לעצמו נכס מנכסי הנאמנות או כל זכות בו. בנוסף, בהיעדר הוראות נאמנות מהותיות, לרבות הגדרת "נהנה" או "מטרה אחרת", לרבות העובדה כי הוראת הנאמנות היחידה בהסכם המקנה לזילברשלג ניהול והחזקת נכסי המנוח ו/או המנוחה לפי "שיקול דעתו הבלעדי" של זילברשלג, הרי שעל פניו זילברשלג הינו היחיד אשר עתיד להפיק טובת הנאה מנכסי הנאמנות, דבר המנוגד לחוק הנאמנות ומטרת דיני הנאמנויות.

68. סעיף 1 לחוק הירושה, מורה כי: **"במות אדם עובר עזבונו ליורשיו"**. סעיף 2 לחוק הירושה, מורה כי: **"היורשים הם יורשים על פי דין או זוכים על פי צוואה; הירושה היא על פי דין זולת במידה שהיא על פי צוואה"**. סעיף 8(א) לחוק הירושה, מורה כי: **"הסכם בדבר ירושתו של אדם וויתור על ירושתו שנעשו בחייו של אותו אדם - בטלים"**. סעיף 8(ב) לחוק הירושה, מורה כי: **"מתנה שאדם נותן על מנת שתוקנה למקבל רק לאחר מותו של הנותן, אינה בת-תוקף אלא אם נעשתה בצוואה לפי הוראות חוק זה"**.

69. ברגע שהמנוח נפטר עיזבונו עבר ליורשיו. צו הירושה הוא זה אשר קובע את זהות היורשים. סעיפי הסכם, למעט צוואה, העוסקים בנכסי המנוח ו/או המנוחה לאחר מותם, בטלים ונעדרים כל תוקף. כל מתנה של נכסים שתוקנה לאחר מותו של הנותן, תקפה אך ורק באם נעשתה בצוואה. משלא נערכה צוואה, הרי שהקניית הנכסים נעדרת כל תוקף.

70. טענת זילברשלג כי הסכם הנאמנות לא רוקן מתוכן את צו הירושה, שכן מדובר בשתי דיסציפלינות שונות בתכליתן המתקיימות זו לצד זו, נדחתה. חוק הנאמנות אכן מכיר ביצירת נאמנות הפועלת לאחר המוות, אולם קובע כי נאמנות שכזו תיווצר באמצעות צוואה. בכך ניתן לראות את ההרמוניה בין הסדרים העוסקים בירושה והסדרים העוסקים בנאמנות.

71. מהרמוניה זו, המתבטאת בצורך לכתוב צוואה על מנת להעביר נכסים לאחר המוות, ניתן ללמוד שדין חוזה הנאמנות אינו כדין "צוואת נאמנות", היוצרת הקדש. ואכן, כאשר הכירה הפסיקה



## בית המשפט המחוזי בחיפה

ה"פ 16-02-35530 זילברשלג ואח' נ' המנוחה ואח'

בנאמנות שלאחר המוות, עשתה זאת מכוח הקדש שנוצר בצוואה, ולא מכוחו של חוזה נאמנות (עיינו: ע"א 5825/92 עזבון המנוחה אסתר מיפלד נ' מסדר בני ברית (פורסם בנבו, 21.3.1994); ע"א 4660/94 היועץ המשפטי לממשלה נ' לישיצקי, פ"ד נה(1) 88 (2001); שמואל שילה פירוש לחוק הירושה, תשכ"ה-1965 264 (כרך א, 1995); בע"מ 7033/15 פלוני נ' פלוני (נבו 01.09.2016)).

72. הסכם הנאמנות אינו יכול לשמש כהסכם עוקף ירושה, ואכן אין להתיר ולתת תוקף להוראותיו, בכל הקשור לנכסי המנוח ו/או המנוחה לאחר פטירתם.

73. באשר לטענה כי הסכם הנאמנות אינו מחייב ואינו חל על עיזבון המנוחה, דין טענה זו להתקבל. ההסכם כולל את ההוראות הבאות, כדלקמן:

**"לנהל ולהחזיק בנאמנות באופן מיידי ע"י עו"ד דני זילברשלג ו/או מי מטעמו את כל הרכוש שלי ושל אשתי לפי שיקול דעת הבלעדי של עו"ד דני זילברשלג, לטפל בכל עניין עיזבוני..."**

...

7. "...יחזיק בנאמנות בלתי חוזרת את כל רכושי ורכוש אשתי..."

(ההדגשות אינן במקור – א.א.).

74. המנוחה הלכה לעולמה ביום 06.10.2013. הסכם הנאמנות נושא תאריך 08.04.2014. מעיון בהסכם, המנוחה אינה חתומה עליו, ומשכך אין לזילברשלג כל אפשרות לטעון טענה כזו או אחרת לגבי היותו נאמן, לחלופין מיופה כוח, לחלופין זכאי לשכר טרחה וכיו"ב בקשר לנכסי המנוחה, לחלופין בקשר לעיזבונה. ההסכם הלכאורי הינו בין המנוח לבין זילברשלג, המנוחה לא הייתה צד להסכם, ואך ברור כי אין המנוח יכול לתת הוראות בקשר לקניין, נכסים, זכויות וכיו"ב שאינם שלו.

75. ההסכם ממנה את עורך דין זילברשלג, או משרדו, להיות לבא כוחו החוקי של המנוח. הניהול וההחזקה בנאמנות של כל הרכוש יעשה על ידי עורך דין זילברשלג, ובתנאים שבא הכוח, זילברשלג, ימצא לנכון. זילברשלג קיבל את מעמדו כנאמן ומיופה כוח בשל היותו עורך דין. לא בכדי עובדת היותו עורך דין, לחלופין בעל משרד עורכי דין, חוזרת כחוט השני לאורך ההסכם.

ההסכם מורה כי:

**"אני הח"מ, ממנה בזה את ה"ה - עו"ד דני זילברשלג ת.ז. 059159301 ו/או זילברשלג ושות' עו"ד את כולם ביחד ו/או את כל אחד מהם לחוד, להיות לב"כ**



## בית המשפט המחוזי בחיפה

ה"פ 35530-02-16 זילברשלג ואח' נ' המנוחה ואח'

החוקים/ים שלי/נו לשם עשייה בשמי/נו ובמקומי/נו, של כל הפעולות הבאות או חלק מהן:

1. לנהל ולהחזיק בנאמנות באופן מיידי ע"י עו"ד דני זילברשלג ו/או מי מטעמו את כל הרכוש שלי ושל אשתי לפי שיקול דעת הבלעדי של עו"ד דני זילברשלג, לטפל בכל עניין עיזבון אשתי ו/או בכל רכושי וכן לטפל בכל תיקי העיזבון... כל הרכוש הנ"ל ינוהל יוחזק ויועבר לצד ג' הכל באופן ובתנאים כפי שב"כ הנ"ל ימצא לנכון, הכל לי שיקול דעתו הבלעדי..."

(ההדגשות אינן במקור – א.א.).

משזילברשלג הושעה, ולאחר מכן הוצא לצמיתות מלשכת עורכי הדין, הרי שלמעשה השתכלל תנאי מכללא, המפסיק ומפקיע למעשה את כוחו ומעמדו של זילברשלג כנאמן ומיופה כוח, וזאת בשל שלילת כוחו ותפקידו, בהווה וכן בעתיד, כעורך דין.

### סוף דבר:

76. מסכת העובדות באשר להתנהלותו של זילברשלג מעידה על התנהלות חמורה. אין לי אלא להצר על הטעיית בית המשפט. עם זאת, הגם שבאיחור, נקרתה בפניי ההזדמנות לתקן טעות זו, שנבעה כאמור בשל הטעייה.

לאור כל הנימוקים לעיל הריני להורות כדלקמן:

א. פסק הדין לרבות הפסיקתא החתומה – מבטלות. זילברשלג נדרש להביא לידיעת כל צדדי ג', להם מסר את פסק הדין מיום 24.02.16, עותק מפסק דיני זה וזאת תוך 7 ימים.

ב. הסכם הנאמנות נעדר כל תוקף חוקי.

ג. זילברשלג יישא בתשלום הוצאות משפט בסך של 50,000 ₪, הכוללות בתוכן את החלטתי מיום 09.12.2020, ואשר ישולמו באופן הבא:

- 20,000 ₪ לאפוטרופוס הכללי;
- 15,000 ₪ לגב' ליטאי;
- 15,000 ₪ לעו"ד רפאל ינאי מנהל עיזבון המנוחה.

ד. הסכומים ישולמו תוך 30 ימים, שאם לא כן, יישאו הפרשי הצמדה וריבית כדין החל מהיום.



## בית המשפט המחוזי בחיפה

ה"פ 35530-02-16 זילברשלג ואח' נ' המנוחה ואח'

1

2

77. המזכירות תמציא פסק הדין המתוקן לצדדים.

3

4

78. פסק הדין מותר לפרסום בהתאם להחלטה מיום 24.8.2021 ולאחר השמטת פרטים מזהים

5

אודות המנוחים.

6

7

ניתן ביום ט"ז אלול תשפ"א, 24 אוגוסט 2021, בהעדר הצדדים.

8

פסק הדין המתוקן ניתן ביום ט"ז אלול תשפ"א, 24 אוגוסט 2021, בהעדר הצדדים.

9

אספרנצה אלון, שופטת

10